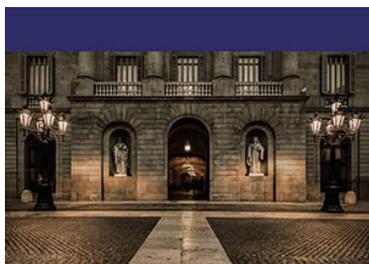

ПРИКАЗ КЊИГЕ ВЕЉКА БЛАГОЈЕВИЋА „DEFENSE DIPLOMACY – CONCEPT, LEGAL BASIS, ORGANIZATION“

Татјана Милошевић

Универзитет одбране у Београду, Институт за стратегијска истраживања

Defense Diplomacy -
Concept, Legal Basis,
Organization

LAP LAMBERT
Academic Publishing

Veljko Blagojević, Defense Diplomacy – Concept, Legal Basis, Organization, Lambert Academic Publishing, 2017, 129 стр.

У свим спољнополитичким разматрањима, поред економских и свих других елемената моћи један од кључних чинилаца моћи сваке државе је и војна моћ. Војна моћ представља основ за кредибилност спољне политике, односно дипломатског напора сваке државе. То је утврђена законмерност која има своје историјске потврде у делима многих теоретичара од Сун Цуа, Макијавелија, Клаузевица и многих других. Дакле, може се рећи да је избор

спољнополитичких средстава само један од проблема са којим се сусрећу теоретичари међународних односа и дипломатије, а да је други проблем можда још и значајнији. Реч је о изградњи поузданог и ефикасног система одбране, који је у стању да правовремено и адекватно реализује постављене задатке на спољнополитичком плану. То доводи до компликовања ситуације с обзиром да она држава која нема поуздану и ефикасну војну силу, нема ни могућност да прети употребом или користи њене ефективе, а тиме постаје изложена војно спремнијим државама, те приморана да чини уступке на политичком и економском плану. На овај начин се и у мирнодопско доба може ценити улога војне силе у међународним односима и успостављати међународни поредак држава.

Управо због наведених чињеница се у овој књизи налазе и анализирају међународно-правне норме у оквиру којих се реализују функције одбрамбене дипломатије свих међународних субјеката. Разматрају се правила обичајног и уговорног права која регулишу дипломатску делатност, при чему се посебно анализира пракса везана за одбрамбену дипломатију. То је неопходно када се има у виду чињеница да је организацијско-функционално уређење одбрамбене дипломатије у надлежности националног законодавства.

Изазову уређења области одбрамбене дипломатије пришло се са правног и политичког аспекта, што је за сада јединствен случај у европским оквирима. У правном смислу разматрано, јасно се издвајају два организацијско-функционална модела, која проистичу из јасно дефинисаних спољнополитичких приоритета. Оба модела су формирана на основу националне традиције и страних искуства од којих су као репрезентативни одабрани модели организације одбрамбене дипломатије најутичајнијих европских држава: Руске Федерације, Немачке, Француске и Уједињеног Краљевства, као и Швајцарске Конфедерације, као јединственог политичко-правног система стално неутралне државе са дугом традицијом.

Реализација спољне политике се управо заснива на сопственим и страним искуствима, па традицији, и у том контексту, треба јој поклонити посебну пажњу. Државе су искуство организације и функционисања спољнополитичког апарата стицале од Вестфалског мира и у том смислу сагледавано, могу се поредити резултати и њихова ефикасност на дугорочној основи. Драгоцени су историјски примери који су наведени у овој књизи, при чему се они нужно морају разматрати у конкретним историјским околностима. Организација функционалне дипломатске службе и одбрамбене дипломатије, би требало да се заснива на њеној свеукупној култури организовања и правној традицији, али и да уважи особености правног поретка, дугорочне спољнополитичке интересе, савремене међународне односе и добра организацијско-функционална искуства других држава. Управо су то кључни чиниоци који детерминишу правно уређење функционалне одбрамбене дипломатије модерне европске државе, која ће бити спремна да одговори изазовима савремених међународних односа и поуздано реализује националне интересе који су у њеној надлежности.

Део проблематике која је изложена у овој књизи је већ научно верификован кроз процес рецензије у научним часописима и на научним конференцијама. Реч је о чланцима и рефератима који су проистекли из монографије на наведеној проблематици, од којих се могу истаћи они који су се бавили следећом тематиком: стратегијским контекстом Првог светског рата; неуспехом дипломатије и улогом Србије у догађајима који су претходили Великом рату; обавештајним службама као актерима државног удара; одбрамбеном дипломатијом у функцији спољне политике државе; функцијама одбрамбене дипломатије у међународном праву; законодавством и стратегијско-доктринарним документима у области националне безбедности и кризног менаџмента; Политичко-правним оквиром савремених миграција у Југоисточној Европи; перспективама развоја Хеленско-израелског савеза као инструмента ограничавања спољнополитичких амбиција Турске у Југоисточној Европи; индикаторима постојања и деловања организованог криминала; Организованим криминалом на Западном Балкану; компаративне анализе одбрамбене дипломатије неутралних европских држава и надлежностима одбрамбене дипломатије Србије у кризним ситуацијама.

Структуру ове монографске студије чине три целине: предговор (3 стране); дипломатија и одбрамбена дипломатија као спољнополитичко средство (28 стране); концепт одбрамбене дипломатије (43 стране); нормативно-правна регулатива дипломатије и одбрамбене дипломатије у међународном и националном праву (32 страна) и закључна разматрања (3 стране).

Прво поглавље (стр. 8-36) представља увод у идеју о ширем војном ангажовању у спољној политици и значају организацијске постављености система одбрамбене дипломатије.

Друго поглавље (стр. 37-80) разматра концепт дипломатије, њен историјски развој и класификацију, као појам вишег реда у коме иначе делује одбрамбена дипломатија. Поглавље обилује разноврсним приказима приступа концептуализацији дипломатије, са политичког, правног и организационог становишта, али и као вештине и професије.

Треће поглавље (стр. 81-113) даје историјат настанка и развоја одбрамбене дипломатије и њену класификацију. Као посебно значајне наслове треба издвојити улогу одбрамбене дипломатије у свеукупном спољнополитичком деловању државе, функције одбрамбене дипломатије и њен значај у креирању и реализацији спољне политике.

Кључно поглавље у књизи представља политичко-правну анализу нормативно-правне регулативе дипломатије и одбрамбене дипломатије у међународном и националном праву, којом се дефинишу оквири и начела функционисања одбрамбене дипломатије у савременим условима. Велики теоријски, али и практичан, допринос овог научног дела представљају анализе искуства и организацијских решења функционисања одбрамбене дипломатије: Руске Федерације, Немачке, Француске, Уједињеног Краљевства и Швајцарске Конфедерације. Реч је о утицајним европским правним системима, који су извршили велики утицај на правне поретке многих држава у светским оквирима.

После главног текста књиге у оквиру закључног разматрања (стр. 114-116), аутор је понудио сопствену дефиницију одбрамбене дипломатије и представио изгледе у повећани значај одбрамбене дипломатије у будућности, имајући у виду по-раст безбедносних изазова у глобализованом светском поретку.

Приликом израде књиге је коришћена разноврсна и многобројна литература са укупно 122 библиотечка извора. Монографија је добро технички опремљена, садржи 17 слика и шематских и табеларних приказа. Посебно треба издвојити чињеницу да монографија садржи 316 фуснота којима је аутор настојао да олакша читаоцима разумевање ове сложене материје. Писана је јасним научним стилем. Одлична је научна студија, значајна и незаобилазна за све будуће истраживаче који се баве овом проблематиком. Издавач је специјализована издавачка кућа Lambert Academic Publishing.